

שרון פזנר, The Lovers, טכניקה מעורבת

כמו הגוף האנושי גם הגוף האלוהי הוא מבנה דינמי ומורכב, שבין איבריו פועלים מתחים פנימיים ופרט לכך אורבות לו סכנות מבחון. כמו הגוף האנושי, גם הגוף האלוהי נוקק לתיאום ולחיבור בין איבריו כדי שיתפקד כראוי.

מעבר לשיקוף ההרדי, שני הגופים - האנושי והאלוהי - גם משקפים במבנם את העקרונות הפנימיים שמניעים אותם. כך למשל שני הצדדים בגוף האדם ובגוף האל שבספירות - ימין ושמאל (שתי עיניים, שני נחיריים, שתי זרועות, שתי רגליים) משקפים שניות של נטיות ויצרים שפועלים באל ובאדם - מידת החסד ומידת הדין, יצר טוב ויצר רע. מרכז הגוף לעומת זאת (הראש, הגן, איבר הברית) משקף את מידת הרחמים האלוהית והאנושית שעל פי המקובלים מתהווה כתוצאה מהאיזון בין שני הכוחות המנוגדים שפועלים באל ובאדם (כוח הדין וכוח החסד, הכוח הנקיב והכוח הזכרי, הכוח המגביל והכוח המשפיע) ומשקפת את מזיגתם יחד.

הגוף הוא אם כן עדות מוחצנת למהות הפנימית של ההוויה, למן ההוויה האלוהית המתגלה ועד להוויה האנושית - והיא שהקיום הוא תוצר של שניות ועל כן הוא תלוי באיזון בין כוחות מנוגדים.

היותנו בצלם אלוהים, פירושו שאנחנו מגלמים בגופנו עלי אדמות את הדרמה האלוהית הקדומה והמתמשכת, שנעוצה ביציאתו של האל מקיום אינסופי נעלם, נטול גבולות וגוף, אל קיום מתגלה, שהוא בהכרח בגבול ועל כן בגוף. עם מהלך גורלי זה של האלוהות נוצרה השניות; השניות שבין האין ליש, שבין החומר לצורה, שבין האינסוף לגבול, שבין זכר (שהוא התגלמות השפע, בהיותו המזריע) לנקבה (שהיא, על פי המקובלים, התגלמות הגבול, בבחינתה כרחם וכבית לזרע הזכר). היותנו בצלם אלוהים פירושו שבקיומנו כגוף אנושי אנחנו מגלמים שניות גורלית.

בשל השניות הזאת, ממש כמותנו גם האלוהות המתגלה נתונה מרגע הופעתה לדינמיקות של פירוד וחיבור, של הרמוניה ומשבר; ועל פי המקובלים, כבני דמותה האחרונים, כשיקופה הגשמי ביותר, הנגלה ביותר, על כתפינו מוטלת האחריות המתמדת להשבת ההרמוניה לגוף האלוהי ולחיבורם המתמיד של איבריו שמגולמים בזכר ובנקבה, בחסד וברדין, לכדי גוף אחד. רק במצב זה של אחדות יכולה החיות האלוהית לזרום, לקיים ולהפעים את כל העולמות.

מהלך זה של התאחדות האיברים האלוהיים קורה על פי המקובלים בדרגות שונות כל העת, מכוחם של הצדיקים. כשהוא יקרה במלואו יוכלו סוף סוף גם כל הגופים האומללים עלי אדמות להיות אחד ולשכוח מאין באו ולאן נדמה להם שהם הולכים.

◆